

wyprawa 10

Ciechanów i Opinogóra. Dwa zamki, dwa świąty

Tu gotyk i tam gotyk, niby to samo, a coś zupełnie innego! Ok. 100 km od Warszawy znajdują się dwa zamki – gotycki i neogotycki. Potężna średniowieczna twierdza, niezdytana w czasach księstwa mazowieckiego i cudowny zameczek, pałacyk właściwie, wyglądający, jakby ktoś go wykonał z koronki. Ciechanów i Opinogóra – dwa zamki, dwa świąty i jedna niesamowita wyprawa. Na samo zwiedzanie obu miejscowości warto zarezerwować minimum 5 godzin.

> CIECHANÓW – JEDNO Z NAJSTARSZYCH MIAST MAZOWSZA

Ciechanów to nie tylko zamek, ale także bardzo ciekawe miasto, jedno z najstarszych na Mazowszu. Można przyrzeć mu się uważniej wędrując od dworca kolejowego do głównego celu podróży, czyli zamku. Zajrzyjmy najpierw do Krzywych Hal, to tylko kilka kroków od stacji. Gmach został wybudowany przez Niemców w latach 1942-1943 na planie długiego łagodnego łuku i miał stanowić jedną z pierzei Nowego Miasta.

Mijamy Hale i kierujemy się na wschód, w stronę centrum miasta. Zanim jednak dotrzemy do ścisłego Śródmieścia, odbijamy ulicą Płocką w kierunku południowo-zachodnim, gdzie znajduje się wieża ciśień. To jedna z najbardziej oryginalnych budowli w Ciechanowie. Nie licząc zamku, rzecz jasna. W sąsiednich budynkach działa Park Nauki Tours.

W drodze powrotnej przecinamy przepływającą przez Ciechanów rzeczkę Łydynię (przy ul. 3 Maja), by dotrzeć do neogotyckiej dzwonnicy na Farskiej Górze, gdzie powstała pierwsza warownia Ciechanowa, po której nie ma już śladu. Podobno w czasach przedchrześcijańskich istniała w tym miejscu pogańska świątynia.

Dziś w pobliżu znajdują się dwa zabytkowe kościoły. Ten pod wezwaniem Narodzenia Najświętszej Marii Panny to świątynia z początków XVI wieku. W 1807 r. opuszczony kościół został zajęty przez wojska Napoleona i przekształcony w piekarnię. Warto zwrócić uwagę na kaplicę Matki Boskiej – jej wystrój powstał według projektu profesora Wiktora Zina, autora popularnego niegdyś programu telewizyjnego „Piórkiem i węglem”.

Z kolei Kościół Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny powstał w pierwszej połowie XVI wieku w miejscu drewnianego poprzednika. We wnętrzu warto obejrzeć barokowy ołtarz główny i ambonę, XVIII-wieczną piętę i organy. W podziemiach kościoła znajdują się groby zakonników ze zlikwidowanego po powstaniu styczniowym klasztoru augustianów, który sąsiedował ze świątynią.

Idąc na północ ulicą 3 Maja minimy Muzeum Szlachty Mazowieckiej z pamiątkami po dawnych mieszkańcach Północnego Mazowsza i z miniaturowymi przykładami rzemiosła charakterystycznego dla wsi mazowieckiej. Na razie nieczynne do odwołania w związku z pandemią koronawirusa.

Po przecięciu ulicy 17 Stycznia zauważymy pochodzący z połowy XIX wieku gmach ratusza z wieżą z herbami i zegarem. W okolicy warto zwrócić uwagę na jeden z najładniejszych budynków w Ciechanowie – kamienicę Brudnickich z 1912 roku. Sąsiaduje z nią długa na 130 metrów Hala Pułtuska, która została zbudowana podczas II wojny światowej i – podobnie jak Krzywa Hala – jest obecnie siedzibą Biblioteki Akademickiej. Po krótkim spacerze po ciechanowskim rynku, kierujemy się ulicą Wodną w stronę Browaru Ciechan istniejącego od 1864 r. i docieramy do ulicy Zamkowej. To ona wiedzie do największej atrakcji miasta – Zamku Książąt Mazowieckich.

Mazowsze.
serce Polski

MROCT

MAZOWIECKA REGIONALNA
ORGANIZACJA TURYSTYCZNA

MoDa na
Mazowsze

wyprawa 10

Ciechanów i Opinogóra. Dwa zamki, dwa światy

> NIEZDOBYTA TWIERDZA PÓŁNOCNEGO MAZOWSZA

Szukaliście wzgórza zamkowego? Nic z tego. Nie oszukujmy się, Mazowsze to na sporym obszarze równina, w okolicach Ciechanowa wyglądająca, jakby jakiś olbrzym przejechał po niej wałkiem, a największy gotycki zamek na Mazowszu stoi na terenie płaskim jak naleśnik. Prawie. Za to sama twierdza wypiętrza się dumnie dwiema wieżami i murami obronnymi. Solidnymi nad wyraz i przez całe średniowiecze niezdo-
bytymi przez najeźdźców. A było ich niemało: Pomorzanie, Prusowie, Jaćwingowie, Litwini, a później Krzyżacy. Ciechnowska warownia strzegła północnych granic księstwa i znakomicie wypełniała swoje zadanie.

Potężna budowla gotycka z dwiema okrągłymi basztami – Arsenalem i Basztą Więzienną – została wzniesiona za czasów księcia Siemowita III, jednego z najwybitniejszych książąt mazowieckich. Nikogo więc nie zdziwi, że zamek należy do najważniejszych atrakcji Szlaku Książąt Mazowieckich, a dokładnie – trasy Konrada Mazowieckiego, pierwszego księcia mazowieckiego, zapamiętanego przede wszystkim jako ten, który sprowadził na nasze tereny rycerzy-zakonników z czarnymi krzyżami...

Na terenie zamku mieści się oddział Muzeum Szlachty Mazowieckiej z doskonale wyposażonymi w multimedialny sprzęt dydaktyczny salami ekspozycyjnymi. Prezentowane są w nim dwie wystawy stałe poświęcone historii regionu: „Fakty i mity ciechanowskiego zamku” oraz „Księstwo Mazowieckie 1200-1526: intrzygi, trucizny i smok, czyli 300 lat niezależnego Mazowsza”. Niestety, można będzie je odwiedzić dopiero po złagodzeniu obostrzeń związanych z pandemią.

Ale nic nie stoi na przeszkodzie, by podczas wizyty na zamku w Ciechanowie pobawić się w rozwiązywanie zagadki: gdzie został ukryty skarb księcia Janusza I? Według legendy bezcenne kosztowności są strzeżone przez strasznego czarnego psa, którego można obłąkać... głaskaniem.

> ROMANTYZM W NEOGOTYKU

Druga część wycieczki to wizyta w Opinogórze – wsi położonej osiem kilometrów od Ciechanowa. W przeszłości należała do rodu Krasieńskich, z którego wywodził się jeden z naszych wieszczów romantycznych – Zygmunt, autor „Nie-Boskiej komedii”. Dziś Opinogóra Górna słynie z Muzeum Romantyzmu mieszczącego się w neogotyckim pałacyku z połowy XIX wieku. Pięknie odrestaurowany budynek otacza park w stylu angielskim.

Gdyby nie pandemia, w zameczku z wieżą ozdobioną mauretańskimi kolumnami można by było obejrzeć wystawę poświęconą Zygmuntowi Krasieńskiemu, a w neogotyckiej oficynie dworskiej byłaby prezentowana jakaś interesująca wystawa czasowa. Za to nic nie stoi na przeszkodzie, by przejść się po parku otaczającym posiadłość, który jest bezpłatnie dostępny codziennie od godz. 8.00 do 16.00.

> CIEKAWOSTKA

Pobyt w Ciechanowie i Opinogórze można połączyć z krótką wizytą we wsi Gołotczyzna, położonej 11 km na południe w kierunku Warszawy (znajduje się tam także stacja Kolei Mazowieckich).

Atrakcjami wsi są: dworek drobnoszlachecki wraz ze spichlerzem, przeniesiony z odległego o kilka kilometrów Mężenina-Węglowice oraz willa „Krzewnia”, w której mieszkał i tworzył Aleksander Świętochowski. Wizytę w tym miejscu można zakończyć spacerem po parku (czynny w godz. 8.00-16.00; wstęp bezpłatny).

Mazowsze.
serce Polski

MRO

MAZOWIECKA REGIONALNA
ORGANIZACJA TURYSTYCZNA

MoDa na
MAZOWSZE

wyprawa 10

Ciechanów i Opinogóra. Dwa zamki, dwa świąty

> COŚ NA ZĄB

Qbatura Cafe & Hotel (Kilińskiego 4a, Ciechanów; na wynos w godz. 12.00-16.00) serwuje dania kuchni polskiej w nowoczesnym wydaniu, a także ciasta, przekąski i kawę.tochowski. Wizytę w tym miejscu można zakończyć spacerem po parku (czynny w godz. 8.00-16.00; wstęp bezpłatny).

> GDZIE SZUKAĆ INFORMACJI

Punkt Informacji Turystycznej przy Oddziale PTTK
ul. Warszawska 34, Ciechanów
tel. 604 173 457 (sugerowany kontakt telefoniczny)

> DOJAZD Z WARSZAWY

- autem: do Ciechanowa (100 km), do Opinogóry (107 km)
- pociągiem do Ciechanowa: EIP/TLK (50/60 min), Koleje Mazowieckie (95 minut z dworca Warszawa Zachodnia)
- przejazd z Ciechanowa do Opinogóry – autobusem miejskim (linia nr 11; odjazd z placu Kościuszki), bilety do nabycia u kierowcy.